

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

חדשות העימות הישראלית פלסטינית

15-1 באוגוסט 2007

פגישת אהוד אולמרט אבו מאזן

פגישת אהוד אולמרט עם אבו מאזן ביריחו (רויטרס, 6 באוגוסט, צלם: עומר ראשד)

פיגוע בעיר העתיקה בירושלים

שוטרים עומדים ליד גופתו של ערבי ישראלי, אשר נהרג בעת מרדף לאחר שחטף אקדח ממאבטח (רויטרס, 10 באוגוסט, צלם: עמר עואד)

תוכן העניינים

עיקרי תמונת המצב

אירועים בולטים בשטח

נתונים סטטיסטיים

סוגיית המעברים

פגישת אולמרט אבו מאזן

הזירה הפנים-פלסטינית

עיקרי תמונת המצב

- השקט הממושך ששרר בעיר העתיקה בירושלים הופר בפיגוע ירי במהלכו חטף ערבי ישראלי את נשקו של אחד משני המאבטחים של ישיבת עטרת כוהנים, ירה בו בכתפו ונמלט. מאבטח נוסף רדף אחריו והרגו. בחילופי האש נפצעו עשרה עוברי אורח. במקביל נמשך ירי הרקטות לעבר יישובי הנגב המערבי בהיקף של כמה עשרות מקרי ירי מידי חודש.
- ראש ממשלת ישראל, אהוד אולמרט, ויו"ר הרשות הפלסטינית, אבו מאזן ממשיכים לקיים ביניהם פגישות עיתיות. בפגישה ב-6 באוגוסט הועלו בקשות הפלסטינים להקלות במעברים ובמחסומים. צא"ב עריקאת, ראש צוות המו"מ של אש"פ, הצהיר כי הוסכם על סדרה של פגישות עיתיות בין שני המנהיגים על מנת לדון בנושא הסדרי הקבע כהכנה לועידת וושינגטון בסתיו הקרוב.
- ובשטח נמשך תהליך ההתבססות של ממשלת החמא"ס ברצועת עזה ושל ממשלת פת"ח ביהודה ושומרון, המלווה בתקריות אלימות, הכפשות בכלי התקשורת ומאמצים של כל אחת משתי הממשלות להצר את צעדי הממשלה היריבה.

אירועים בולטים בשטח

פיגוע ירי בעיר העתיקה בירושלים

■ ביום שישי (10 באוגוסט) בשעות הצהריים ניגש ערבי ישראלי אל שני מאבטחים של ישיבת עמרת כוהנים בעיר העתיקה בירושלים וחטף את נשקו של אחד מהם, הוא ירה בו בכתפו והחל להימלט מהאזור. המאבטח השני שהבחין בנעשה החל לרדוף אחריו. בין השניים התפתח מרדף מלווה בירי ברחובות העיר העתיקה. בסופו של דבר הצליח המאבטח לפגוע בחוטף האקדח ולהרוג אותו. המאבטח נפצע קל. כמו כן נפגעו עשרה עובדי אורח באורח קל ובינוני לאחר שנקלעו לקו האש.

■ הערבי ישראלי שביצע את המעשה הינו אחמד מחמוד ח'טיב, ערבי ישראלי מכפר מנדא שבגליל. שלושה ארגוני טרור פלסטינים נטלו אתה אחריות לביצוע הפיגוע: פת"ח, הג'האד האסלאמי בפלסטין והחזית העממית לשחרור פלסטין (סוכנות הידיעות מען, 11 באוגוסט). גוף נוסף שנמל אחריות לביצוע הפיגוע קורא לעצמו "גדודי חופשיי הגליל", ארגון של ערבים ישראליים שעמד גם מאחורי חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל (יולי 2003). למענת הארגון, אחמד ח'טיב, שחטף את אקדחו של המאבטח, רצה לנקום על מותו של מחמד ח'טיב מי שהיה רוצחו של אולג שייחט ונהרג בידי כוחות הביטחון.¹

ירי הרקטות

■ נמשך ירי הרקטות לעבר יישובי הנגב המערבי. במהלך השבועיים הראשונים של החודש נורו **34 רקטות**. זאת לעומת 23 רקטות במחצית הראשונה של חודש יולי. אחת הרקטות שנורו פגעה בגן ילדים בשדרות, שהיה היה ריק עקב חופשת הקיץ. לא היו נפגעים ונגרם נזק לבניינים סמוכים (ynet, 6 באוגוסט). מאז השתלמות החמא"ס על רצועת עזה (15 ביוני)

---

¹ ביוני 2004 הוגשו כתבי אישום חמורים נגד חמשת חברי חוליית "גדודי חופשיי הגליל" תושבי כפר כנא וכפר מנדא שבגליל. החמישה הואשמו בקשירת קשר לביצוע פשע בנסיבות מחמירות פעילות בארגון טרור והתאחדות בלתי מותרת ניסיון לחטיפה בנסיבות מחמירות ועוד. החוליה נתפסה בעת שביצעה ירי לעבר ניידת משמר הגבול בצומת רימון שבגליל התחתון. ראש החוליה, מחמד ח'טיב נהרג מאש כוחות הביטחון (אפריל 2004). מאוחר יותר נודע כי מחמד ח'טיב גם עמד מאחורי רצח החייל אולג שייחט (יולי 2003). ביולי 2004 נדקר חייל בצומת גולני. מאחורי התקרית עמד אחיו של מחמד ח'טיב שמען כי ביצע את המעשה כנקמה על הריגתו (ynet, יולי 2004).

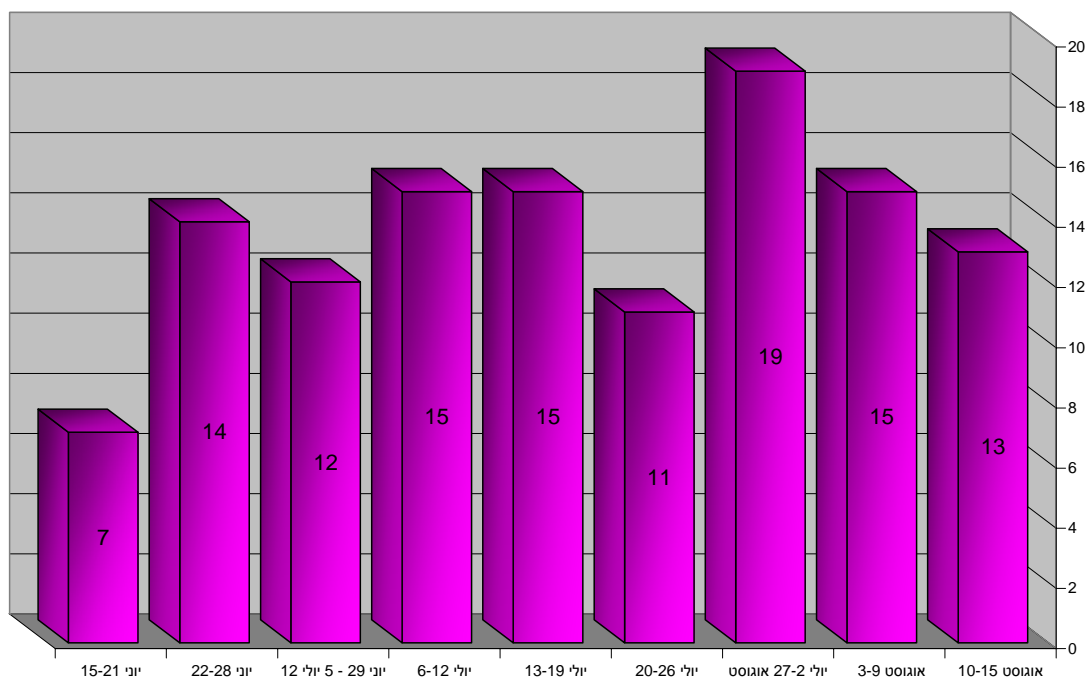
עומד ירי הרקמות על ממוצע של כ-13 רקמות בשבוע (ראו גרף). בחתך חודשי המגמה הכוללת מאז מאי 2007 הינה של ירידה בהיקף הירי (ראו גרף בפרק נחונים סמטיסטיים).

נמילת אחריות של הג'האד האסלאמי בפלסטין לשיגור שלוש רקמות בתגובה להתנקשות בבכיר בארגון (מלווייה אלאקצא, 3 באוגוסט)

■ את האחריות לרוב אירועי הירי, בדומה לשבועות האחרונים, נמל על עצמו ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין. החמא"ס נמנע מירי רקמות לעבר ישראל ופעילותו מתמקדת בעיקר בירי פצצות מרגמה, ירי צלפים ורקמות RPG לעבר כוחות צה"ל הפועלים בשטח הרצועה או בסמוך לגדר הביטחון.

ירי רקמות מאז השתלטות החמא"ס על רצועת עזה (בחתך שבועי)

סוכל פיגוע עם חשיפת מטען חבלה במחסום סמוך לשכם

■ מחבל שנעצר במחסום סאלם (סמוך לשכם) ונחקר על ידי כוחות הביטחון, הוביל את כוח צה"ל לחשיפת מטען חבלה במשקל של עשרה ק"ג. המטען הוסתר בתוך פגר של כבשה על הכביש שבין אלון מורה לחווארה שבשומרון. על בסיס המידע שמסר העצור מעריכים בצה"ל כי המטען נועד לשמש לפיגוע באחת ההתנחלויות באזור או נגד חיילי צה"ל הפועלים בשטח (דובר צה"ל, 6 באוגוסט).

מטען החבלה והפגר בו הוסלק (דובר צה"ל, 6 באוגוסט, 2007)

פעילות סיכול ומנע

רצועת עזה

■ במהלך השבועיים הראשונים של חודש אוגוסט המשיכו כוחות הביטחון בפעילות סיכול ומנע לאורך גדר המערכת וכן במבצעים "נקודתיים", קרקעיים ואוויריים, נגד מחבלים בתוך רצועת עזה. במסגרת זו בלטה בהיקפה פעולת צה"ל ב-14 באוגוסט באזור עבסאן החדשה (סמוך לח'אן יונס) שבדרום הרצועה ובבית לאהיא שבצפונה. על פי דיווחים פלסטינים נהרגו בפעולה בעבסאן עשרה פלסטינים בתוכם חמישה פעילי חמא"ס (סוכנות ופא, 14 באוגוסט). במהלך הפעילות נחשפו אמצעי לחימה ביניהם חגורת נפץ ומטען חבלה מוכנים להפעלה. בפעילות בצפון הרצועה נחשף פיר מנהרה באורך של כ-15 מ' סמוך לעירייה בית לאהיא. במהלך הפעולה עצרו כוחות צה"ל ו לחקירה כ-120 תושבים.

פעילי חמא"ס מנסים לצלוף בחיילי צה"ל
(מלוויזיה אלאקצא, 14 באוגוסט)

פינוי פצועים פלסטינים כתוצאה מתקיפת צה"ל
(אלג'זירה, 14 באוגוסט)

■ בנוסף לכך יצוינו האירועים הבאים:

9 באוגוסט - חיילי צה"ל הרגו פלסטיני שהתקרב למעבר סופה בדרום רצועת עזה. החיילים שחשדו כי מדובר במחבל המנסה להניח מטען חבלה קראו לו לעצור. לאחר שהמשיך לנוע לעבר המעבר החלו כוחות צה"ל לירות באוויר וכאשר התקרב פתחו לעברו באש.

8 באוגוסט - שני פלסטינים חמושים פעילי החמא"ס נהרגו מירי כוח צה"ל לעברם בצפון רצועת עזה במהלך חילופי אש בינם לבין כוח צה"ל.

4 באוגוסט - חיל האוויר פגע ברכב ומשאית סמוך לרפיח (דרום רצועת עזה) בה נסעו כמה פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין. בתקיפה נהרגו אחד מפעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין ועובר אורח שנסע סמוך לכלי הרכב. חמישה בני אדם נוספים נפצעו

יהודה ושומרון

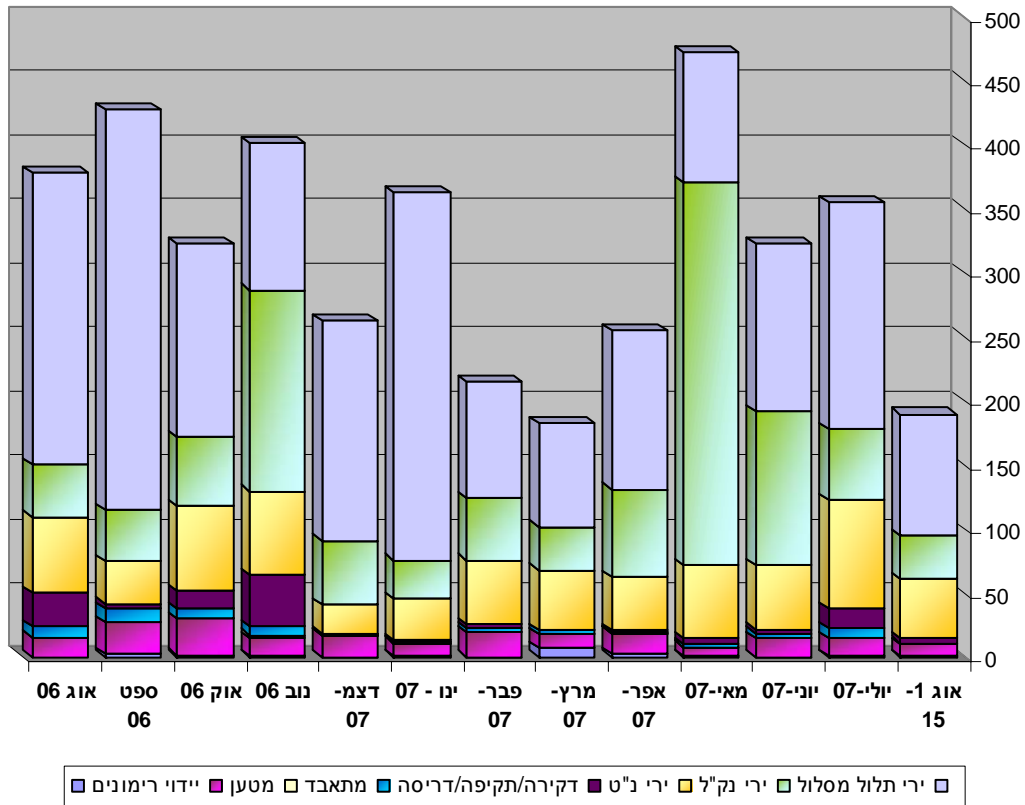
■ גם ביהודה ושומרון נמשכה פעילות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון בעיקר בערים הגדולות אשר כללה מעצרים, חשיפת אמצעי לחימה והפגנת נוכחות בשטח. במסגרת פעילות זו יצוינו:

8 באוגוסט – לעבר כוח צה"ל שפעל בשכם הופעלו שני מטעני חבלה ונפתחה אש. חייל צה"ל נפצע באורח קל. לעבר כוח צה"ל שפעל בבית אומר (סמוך לבית לחם) הופעל מטען חבלה והושלכו שני בקבוקי תבערה (ynet, 8 באוגוסט).

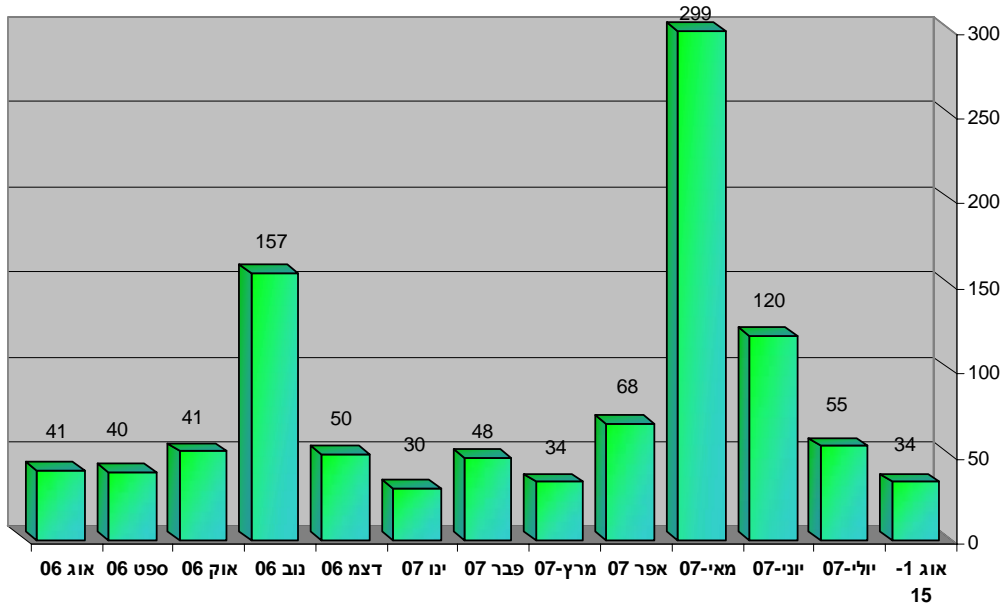
❁ 3 באוגוסט – במהלך פעילות של כוחות הביטחון בשכם נהרג רא"ד עלי חסן עבד אלעדס שעמד בראש ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין במחנה הפליטים בלאטה. המחבל ההרוג היה מבוקש זמן רב בעקבות מעורבותו בתכנון פיגועי התאבדות (דובר צה"ל, 3 באוגוסט).

נתונים סטטיסטיים

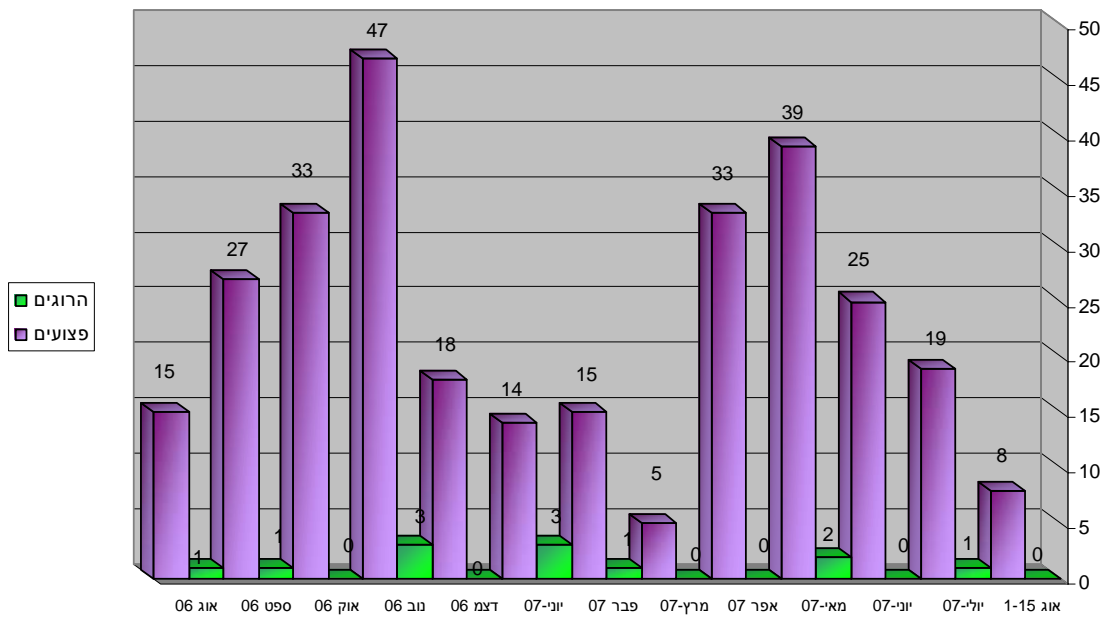
מאפייני הפיגועים בחלוקה חודשית

2 נפילות מזהות של רקמות בישראל בחתך חודשי

נפגעים בחתך חודשי

² במהלך תקופה זו נורו בנוסף לרקמות גם 15 פצצות מרגמה.

סוגיית המעברים

המעברים בין ישראל לרצועת עזה

■ **המעברים מישראל לרצועה ממשיכים לפעול באופן חלקי במתכונת חירום.** עיקר הדגש מושם עדיין על הכנסת מוצרים הומניטאריים שנועדו למנוע הידרדרות המצב הכלכלי ועל כניסת תושבי הרצועה ש"נתקעו" במעבר רפיח.

■ להלן תמונת מצב נכונה ל-15 באוגוסט:

✿ **מעבר ארז :** המעבר פתוח ומשמש בעיקר למעבר תושבים זרים ופינוי הומניטארי של חולים ופצועים. עד כה עברו במעבר (מאז ה- 19 ביוני) 1,662 חולים ופצועים.

✿ **מעבר קרני:** פתוח בעיקר לצורכי יצוא סחורות מרצועת עזה.

✿ **מעבר נחל עוז:** פתוח משמש למעבר דלק וגז.

✿ **מעבר סופה :** המעבר המרכזי לצורכי אספקה. עד כה עברו במעבר מאז ה-19 ביוני עברו דרכו 3,755 משאיות .

✿ **מעבר כרם שלום:** סה"כ עברו דרכו מאז 19 ביוני 573 משאיות.

מעבר רפיח

■ **מעבר רפיח :** עדיין סגור. עם זאת נמשך מעבר התושבים ש"נתקעו" במעבר רפיח לרצועת עזה דרך מעבר ניצנה ומעבר ארז. עד כה עברו נתיב זה 6,374 תושבים פלסטינים (נכון ל-14 באוגוסט). למעבר רפיח הגיעו גם משאיות אספקה מטעם הסהר האדום ונכנסו לרצועת עזה דרך מעבר כרם שלום (אלאח'באר, 12 באוגוסט).

פגישת אהוד אולמרט עם אבו מאזן

■ ראש הממשלה אהוד אולמרט נפגש עם יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן במסגרת פגישות עיתיות שהעניינים מקיימים ביניהם (6 באוגוסט). הפגישה נערכה ביריחו. זוהי הפעם הראשונה מאז פרוץ מערכת הטרור הפלסטינית (האנתיפאדה השנייה) בה הגיע ראש

ממשלה ישראלי לשטחי הרשות הפלסטינית. שני המנהיגים דנו בעיקר בבקשות הפלסטינים להקלות במעברים ובמחסומים ולסיוע הומניטארי.

■ מקורבים לאבו מאזן הביעו שביעות רצון מתוצאות המפגש ביריחו. צא'ב עריקאת, ראש צוות המו"מ של אש"פ, הצהיר במסיבת עיתונאים בתום הפגישה, כי הוסכם על סדרה של פגישות בין שני המנהיגים לדיון בנושא הסדרי הקבע כהכנה לקראת ועידת וושינגטון בסתיו הקרוב (אלחיאת אלג'דידה, 7 באוגוסט). מנגד דוברי החמא"ס מתחו ביקורת על הפגישה. לדברי סאמי אבו זהרי נועדה הפגישה "לייפוח בעיני העולם את המראה הכעור של הכיבוש הישראלי" (אי.פי, 6 באוגוסט).

הזירה הפנים-פלסטינית

נמשכים העימותים בין החמא"ס לפת"ח

■ נמשך תהליך ההתבססות של החמא"ס ברצועת עזה ושל פת"ח ביהודה ושומרון. תהליך זה מלווה בתקריות אלימות, הכפשות הדדיות בתקשורת ומאמצי שתי הממשלות היריבות להצר את צעדי הצד היריב.

■ ממשלת סלאם פיאצ' המשיכה ליזום מהלכים מנהליים שמטרתם להצר את צעדי החמא"ס ביהודה ושומרון ולהקשות על פעילות ממשלת אסמאעיל הניה ברצועת עזה, בין המהלכים הללו יצוינו: ביטול מנויים של אנשי חמא"ס במגוון הממשל; ניסיונות לפקח על תוכן הדרשות במסגדים; סירוב להכיר בתוצאות ההגרלה לעלייה לרגל למכה שקיימה החמא"ס; הפרדת תוצאות בחינות הבגרות ביהודה ושומרון מאלו של הרצועה; סגירה של שלוחות משרדי הפנים והתכנון ברצועה.

■ במקביל להתגוששות המנהלית ביצעו שני הצדדים **מהלכים בשטח** שעיקרם:

❁ **רצועת עזה:** הכוח המבצע של החמא"ס ממשיך לפעול באינטנסיביות להצרת צעדי פעילי פת"ח ונאמני אבו מאזן ולהעמקת השליטה הבלעדית שלו ברצועה. במסגרת זאת ביצע הכוח שורה של מעצרים וחטיפות, השתלטות על משרדים, גני ילדים ואגודות צדקה, ועימותים עם סטודנטים. כמו כן אסר הכוח קיומן של הפגנות, חתונות רבות משתתפים וכינוסים.

אנשי הכוח המבצע מבקרים במשרדי ערוץ הטלוויזיה אלערביה לאחר שפעילי החמא"ס פלשו למשרדים והחרימו ציוד (אלערביה, 13 באוגוסט)

❁ **יהודה ושומרון:** מנגנוני הביטחון של אבו מאזן בצעו מעצרים בקרב פעילי החמא"ס ביהודה ושומרון והגבילו את פעילות סטודנטים תומכי החמא"ס באוניברסיטאות. במחאה קיימה חמא"ס (10 באוגוסט) הפגנות מחאה ברחבי הרצועה במהלכן איימו בכירי התנועה בביצוע פיגועי התאבדות נגד מנגנוני הביטחון הפלסטינים ביהודה ובשומרון.

■ בין התקריות האלימות בלמו:

❁ ליל 12-13 באוגוסט - פיצוץ עז ארע מול מטה הסראיא של הכוח המבצע בעזה. הפיצוץ היה ככל הנראה כתוצאה ממטען שהונח בפח אשפה בסמוך לבניין. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

❁ 12 באוגוסט- פעיל חמא"ס באזור ג'נין נעצר ע"י הרשות הפלסטינית. העצור הודה בפומבי בשיתוף פעולה עם ישראל ובסיוע לחיסולם של מחבלים. לטענת החמא"ס הוצאה ההודעה מפיו בעינויים.

❁ 10 באוגוסט – הכוח המבצע התפרע במהלך חתונה בעיירה בית חאנון ועצר פעילי פת"ח. כמו כן הרסו רכוש. פעילי החמא"ס טענו כי הגיעו לידיהם ידיעות לפיהן בחתונה השתתפו גורמי פת"ח שפעלו נגד החמא"ס. בעקבות המעצר נערכה תהלוכת מחאה של נשים אשר פוזרה על ידי הכוח המבצע. באירועים הללו נפגעו כ-20 נפגעים.

אנשי הכוח המבצע של החמא"ס מתעמתים עם אנשי פת"ח בבית חאנון (מלוויזיה פלסטינית, 10 באוגוסט)

❁ 1 באוגוסט- מטען פוצץ בכלא ג'ניד שבשכם. דובר מטעם החמא"ס נמל אחריות לפיצוץ ואיים בפגיעה נוספת במנגנוני הביטחון ביהודה ושומרון אם תמשכנה התנכלויות המנגנונים לפעילי התנועה.

❁ בפשיטה נרחבת שבוצעה בעיירה אלשיוח' (סמוך לחברון) עצרו מנגנוני הביטחון 14 פלסטינים בחשד שהם משתייכים לכוח המבצע של החמא"ס.

עימותים בין החמא"ס לג'האד האסלאמי בפלסטין

■ במקביל לתקריות האלימות בין חמא"ס לפת"ח התחוללו ברצועת עזה תקריות אלימות בין פעילי הכוח המבצע של החמא"ס לבין פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין. זאת במסגרת מדיניות החמא"ס החותרת לכפות שליטתה ומרותה על כל הארגונים הפלסטינים הפועלים ברצועת עזה.

■ ב-1 באוגוסט פרץ עימות בשכונת אלשג'אעיה שבעזה בין הכוח המבצע לבין פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין. העימות פרץ כאשר הכוח המבצע ניסה לעצור פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין, שביצע ירי בחתונה. כתוצאה מהעימותים נהרג פעיל הכוח המבצע וכשבעה נפצעו. חמישה פעילי הג'האד האסלאמי בפלסטין נעצרו. העימות בין החמא"ס והג'האד האסלאמי בפלסטין התפשט גם לשכונות אחרות בעזה.

החמא"ס ממשיך לבסס את הכוח הצבאי שלו ברצועה

■ החמא"ס ממשיך לבסס את כוחו הצבאי ברצועת עזה. במסגרת זאת :

❁ הוקמה **זרוע ימית** המונה 100-150 איש והכפופה ככל הנראה לכוח המבצע. משימת הכוח הימי היא אבטחת חופי הרצועה, מניעת פעילות פלילית, בעיקר של הברחות סמים ומניעת שיתוף פעולה של פלסטינים עם צה"ל (אלשרק אלאוסט, 10 באוגוסט). דובר משרד הפנים טען כי בהוראתו של אסמאעיל הניה בוצע רה-ארגון בקרב הכוח הימי, אשר היה כפוף לרשות הפלסטינית, בהשתתפות פעיליו הקודמים ובסיוע הכוח המבצע (עיתון פלסטין, 12 באוגוסט).

❁ משרד הפנים אמר לערוך **מיזוג חלקי בין מנגנון המשטרה לכוח המבצע** (עיתון פלסטין, 12 באוגוסט). המיזוג להערכתנו נועד המיזוג להעניק לגיטימציה לפעילותו של הכוח המבצע המזוהה עם החמא"ס .

❁ **המשטרה** ברצועת עזה קראה ל**נשים פלסטיניות** להתגייס לשורותיה על מנת למלא תפקיד סוהרות וחוקרות אסירות (טלוויזיה אלאקצא, 9 באוגוסט). דובר משרד הפנים בממשלת הניה אמר כי המשרד קלט 100 נשים פלסטיניות לעבודה במנגנון המשטרה ברצועה. (סוכנות ראמתאן, 9 באוגוסט).